

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	19 oktober 2026
Portefeuille(s)	Asiel en Opvang
Portefeuillehouder(s):	Zita Pels
Behandeld door	Jeugd, Zorg en Diversiteit
Onderwerp	Reactie college van B en W op Ongevraagd advies Ditlaar.

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeert het college u over het volgende.

Amsterdam heeft een grote opgave om bewoners met een psychische aandoening, verslavingsproblematiek en/of andere complexe zorgvragen passende huisvesting en begeleiding te bieden. De wachtlijsten voor deze vormen van opvang zijn lang; het is geen uitzondering om jarenlang te moeten wachten op een plek. Het college zoekt structureel naar locaties voor opvang voor deze én andere doelgroepen, zoals voor Oekraïne- en Asielopvang. Geschikte locaties zijn zeer schaars. Daarom is de urgentie hoog om geschikte en beschikbare locaties direct in te zetten.

Het College van B en W heeft 23 juni 2026 besloten om aan de Ditlaar een nieuwe voorziening voor Beschermd Wonen te realiseren. Deze locatie dient ter vervanging voor een deel van de bewoners van een grote locatie aan de Jan Rebelstraat in Nieuw-West. Deze vervangingsopgave is opgenomen in het Strategisch Huisvestingsplan van de gemeente Amsterdam. De doelstelling is meer kleinschalige locaties en betere spreiding over de stad en zodoende ook meer kwaliteit.

De stadsdeelcommissie Nieuw-West heeft op 25 augustus 2026 een ongevraagd advies aangenomen over de voorgenomen realisatie van een locatie Beschermd Verblijf aan de Ditlaar in Nieuw-West. Het DB heeft de adviezen die niet onder hun verantwoordelijkheden vallen doorgeleid naar de betreffende wethouder. De gemeenteraad heeft het ongevraagd advies, inclusief de reactie van het Dagelijks Bestuur, geagendeerd ter bespreking tijdens de commissie Huisvesting en het college om een reactie gevraagd.

Het college waardeert het werk dat de stadsdeelcommissie heeft verzet om dit advies te schrijven en de betrokkenheid bij dit onderwerp. Het is duidelijk en begrijpelijk dat de komst van een voorziening voor Beschermd Wonen tot vragen leidt. Afgelopen periode en nu nog steeds is een intensief traject gaande om met bewoners en andere belanghebbenden in de buurt deze vragen te beantwoorden en afspraken te maken hoe deze voorziening goed kan landen in de buurt.

We gaan hieronder eerst in op de adviezen van de stadsdeelcommissie, en geven daarna een toelichting op het contact met omwonenden en de manier waarop we afspraken gaan maken over het beheer van de locatie.

Beantwoording ongevraagd advies stadsdeelcommissie

Advies 1 – Heroverweeg de invulling van de locatie aan de Ditlaar en onderzoek in overleg met perMens of een alternatieve locatie voor hun cliënten beter aansluit bij zowel de zorgopgave als de kenmerken van de omgeving.

In het eerste advies wordt het college opgeroepen om de inzet van de locatie Ditlaar 3-75 als vervanging van de locatie Jan Rebelstraat te heroverwegen. Dit advies wordt niet overgenomen. Zoals ook in de reactie van het Dagelijks Bestuur te lezen valt, is zowel stadsdeelbestuur als college van mening dat de Ditlaar een geschikte locatie is voor de relatief kleinschalige opvang van deze doelgroep. Bovendien was er geen sprake van dat er een keuze uit verschillende opties gemaakt kon worden. Het college begrijpt wel dat er zorgen zijn in de buurt over de gevolgen van de komst van deze opvanglocatie. De ervaring leert echter dat wanneer een dergelijke voorziening kleinschalig is en gesitueerd in een wijk met voldoende draagkracht, dat de overlast minimaal en beheersbaar is. De toekomstige bewoners van de Ditlaar 3-75 zijn Amsterdammers met een ondersteuningsvraag, die door de GGD worden gescreend of deze voorziening passend voor hen is.

Advies 2 - Ontwikkel helder beleid en een objectief afwegingskader met duidelijke richtlijnen voor nieuwe woonzorgvoorzieningen

In het tweede advies vraagt de stadsdeelcommissie om een objectief afwegingskader om te komen tot een besluit voor een nieuwe opvanglocatie, bijvoorbeeld door het hanteren van vaste afstandsnormen tot scholen of woningen. Het college onderschrijft het belang van een zorgvuldig keuzeproces. Zo hanteren alle voorzieningen richtlijnen Programma's van eisen waarin in grote lijnen technisch staat omschreven waar een locatie aan moet voldoen. Het hanteren van specifieke afstandsnormen steunt het college echter niet. In de praktijk is het maatwerk. Een absolute afstandsnorm houdt bijvoorbeeld geen rekening met de indeling van de buurt. Maar ook geldt voor elke doelgroep binnen het Beschermd Wonen weer net andere overwegingen. Het college onderzoekt wel de mogelijkheid om bij de besluitvorming over nieuwe opvanglocaties (alle vormen) een gelijke werkwijze te hanteren voor het keuzeproces.

Advies 3 - Ontwikkel een objectief toetsingskader voor het functioneren van de woonvoorziening.

Het college steunt de strekking hiervan, namelijk ervoor zorgen dat omwonenden weten waar ze aan toe zijn en wat ze kunnen verwachten. Dat legt de zorgaanbieder per voorziening vast in een beheerplan, dat door de zorgaanbieder met behulp van de begeleidingscommissie wordt opgesteld. Maar ook hier geldt dat dit maatwerk is en ziet het college geen meerwaarde in een algemeen geldend toetsingskader.

Advies 4 - Stel een duidelijke escalatieladder vast voor overlastgevend gedrag van cliënten.

Het advies om een escalatieladder in te stellen voor overlastgevend gedrag sluit aan bij de huidige werkwijze van het college. Hierin zijn in een openbaar toegankelijk handboek afspraken vastgelegd tussen zorgaanbieder en gemeente (GGD) over de werkwijze bij onder meer schorsing of overplaatsing, en een zgn. eenzijdige zorgbeëindiging. Dit is een zorgvuldig proces, waarin de

GGD als ketenregisseur samen met zorgaanbieder de verantwoordelijkheid heeft om enerzijds onhoudbare situaties niet te laten voortduren, maar anderzijds de rechten van de bewoners van de zorgvoorziening moet bewaken.

Advies 5 – Versterk het toezicht in de directe omgeving van de woonvoorziening.

Het college sluit zich met betrekking tot dit advies aan bij de reactie van het Dagelijks Bestuur, dat heeft toegezegd de situatie rondom de woonzorgvoorziening nauwlettend in de gaten te houden, en zo nodig extra maatregelen te nemen. De begeleidingscommissie van de voorziening heeft hierin een belangrijke signalerende functie.

Advies 6 – Versnel stedelijk de zoektocht naar prikkelarme opvanglocaties voor mensen met complexe problemen op het gebied van verslaving en/of mentale gezondheid die structureel overlast veroorzaken in wijken.

Het college ondersteunt deze oproep van harte, in het bijzonder de analyse dat dit bijdraagt aan zowel leefbaarheid in buurten als het herstel van de kwetsbare bewoners van deze voorzieningen. Het standpunt van het college hierin is dat het huidige aanbod aan voorzieningen vergroot moet worden, om te kunnen voldoen aan de vraag. Dat geldt dus ook voor prikkelarme locaties. Maar niet voor alle doelgroepen zijn die locaties het meest passend, voor een overgrote deel van de groep geldt dat opvang in een woonwijk juist het doel is, omdat dit de inclusie en participatie van de bewoners versterkt. Dit is al ruim tien jaar het landelijke uitgangspunt bij het organiseren van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen en heeft zich uitgebreid bewezen. De ervaring leert dat bij locaties die kleinschalig zijn (tot circa 40 personen) de overlast tot een minimum beperkt is voor omwonenden. Sterker nog, steeds meer zorgaanbieders ontwikkelen rondom hun woonlocatie een woonzorgcirkel of exploiteren ook een nabijgelegen buurtkamer, waarbij ook andere bewoners in de buurt met een ondersteuningsvraag terecht kunnen bij de professionals in de woonlocatie. Zo kan de aanwezigheid van een beschermd wonen-locatie bijdragen aan een samenhangend aanbod aan ondersteuning in de buurt. Voor de mensen die aan de Ditlaar geplaatst zullen worden geldt dat voor hen opvang in een woonwijk helpend en passend is.

Een beperkte doelgroep heeft echter baat bij een locatie op een meer prikkelarme locatie. De zoektocht naar een locatie die hieraan voldoet loopt al een aantal jaar en zal komende periode met extra inzet worden voortgezet. Hierbij zal vanwege de beperkte ruimte in de stad ook gekeken worden naar de mogelijkheden buiten de gemeentegrenzen van Amsterdam. Daarnaast heeft het college de realisatie van een Skaeve Huse voorziening opgenomen in het coalitieakkoord. Dit is een zeer kleinschalige (8-10 units) zelfstandige woonvorm voor een doelgroep die beperkt van omvang is, maar wel langdurig en soms ingrijpend overlast veroorzaakt in de omgeving waarin zij wonen. Vanwege hun problematiek zijn zij niet groepsgeschikt en is verblijf in een woonzorgvoorziening voor hen niet haalbaar. Momenteel wordt een locatie voor Skaeve Huse op haalbaarheid onderzocht.

Contact met omwonenden en afspraken over functioneren van de voorziening

De zorgaanbieder, perMens, is zeer ervaren in het opvangen en begeleiden van de doelgroep voor Beschermd Wonen in Amsterdam. Er is 24/7 begeleiding op de locatie Ditlaar aanwezig, er is een receptiefunctie waardoor altijd duidelijk is wie er binnen is. De begeleiding kan altijd direct gebeld worden door de omwonenden als er sprake is van overlast of als men zich niet houdt aan de regels

die gesteld zijn. Maar net zo belangrijk: perMens heeft ook de opdracht om de bewoners in de dagelijkse begeleiding te stimuleren tot een zinvolle daginvulling, bijvoorbeeld door verschillende vormen van georganiseerde dagbesteding. Dit kan op de locatie zijn, maar ook bij andere dagbestedingsprojecten in de stad.

De komende periode zullen de afspraken rondom het functioneren van de woonvoorziening verder uitgewerkt worden. Zo wordt de tuin van de Ditlaar verder vormgegeven waarbij zowel de belangen van de buurt als de toekomstige bewoners worden meegenomen. Daarnaast zal perMens een beheerplan opstellen waarin onder meer de huisregels vastgelegd worden, maar ook heldere afspraken hoe te handelen bij situaties van overlast. In de bewonersbijeenkomst is al afgesproken dat de bewoners van de Ditlaar niet in de nabijgelegen speeltuin komen. De Begeleidingscommissie start binnenkort, waarin bewoners en andere belanghebbenden samen met de zorgaanbieder en de gemeente afspraken maken en de situatie monitoren. De wethouder opvang en het stadsdeelbestuur hebben aan de buurt toegezegd om opnieuw een bewonersbijeenkomst te organiseren als de woonvoorziening open is, om op die manier een vinger aan de pols te houden en zo nodig aanvullende maatregelen te kunnen nemen

Afsluitend

Het organiseren van opvang voor kwetsbare doelgroepen in Amsterdam is een complexe opgave, die vraagt om een zorgvuldige afweging. Het college heeft de verantwoordelijkheid om de meest kwetsbare Amsterdammers, die kampen met een stapeling van problematiek waardoor zij niet zonder begeleiding kunnen wonen, passende zorg te bieden. Dit doet zij vanuit de overtuiging dat ook deze mensen recht hebben op participatie en inclusie, en dat een plek zoveel mogelijk in de samenleving hen helpt in hun herstel. Bij het zoeken en vinden van woonzorgvoorzieningen voor deze doelgroep moeten echter altijd de belangen van de toekomstige bewoners worden afgewogen met de belangen van de buurt. Deze afweging zullen we moeten blijven maken.

Het absoluut uitsluiten van overlast is onmogelijk, dat geldt overal in de stad. Maar het college is van mening dat de toekomstige bewoners van de Ditlaar een passende plek zullen vinden in deze woonzorgvoorziening én in de omgeving. Komende periode werken we gezamenlijk verder aan het maken van heldere afspraken om daar waar het niet goed loopt snel in te kunnen grijpen en bij te sturen. Het college blijft in gesprek met de buurt om ervoor te zorgen dat Sloten voor de huidige bewoners én voor de toekomstige bewoners van de Ditlaar een veilige en prettige woonomgeving blijft.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Zita Pels

Wethouder Asiel en Opvang